

[Kristen Amby.]

Revolution, havde de radikale Partier, der kunde gøre den historiske Gerning. De Konservative handler altsaa under Panik.

Hvis jeg nu fandt det rigtigt, hvis det virkelig var historisk korrekt, skulde jeg ikke sige noget til det, men blot føle mig beskæmmet over, at jeg har været saa mange Aar om at finde ud af, at det var en radikal Politik, jeg skulde give mig af med, for jeg mener og har altid ment, at ethvert Samfund, der skal leve, trænger til Reforme, for ellers raadner det; selv om en Del af de Reforme, der i Dag udkastes, gennemføres, trænges der altid paa ny til Reforme, saadan er nu den menneskelige Natur. Men det er ikke rigtigt. Jeg vil gerne sige til det ærede Medlem Hr. Bertel Dahlgaard, at saa vidt jeg kender til den politiske Historie — det er ikke saa forfærdelig meget, men lidt kender jeg til den —, var det just ikke Reformiver, der prægede de radikale Dele af Venstre i sin Tid i Kampaarene. Det var Protestens Aand, der prægede dem. Reformiveren fandtes hos andre Dele af Venstre — jeg ser helt bort fra det daværende Højre, hvor der ogsaa fandtes en Del Reformiver —, der maatte lide ilde Gang paa Gang af deres radikale Fætre, fordi de vilde Reforme. Jeg vil dog bare gøre opmærksom paa en Ting som denne, der ikke kan være helt tilfældig, at da vi kom ud over Kampaarene, var det Konservative som Poul Rasmusen, Schovelin og Birck, der gav Stødet til og fik gennemført en Begyndelse til den meget vigtige Lovgivning, som Arbejdsløshedsforsikringen er, saa vidt jeg erindrer i 1907. Jeg siger, det er ikke tilfældigt, det er nemlig for bekvemt, og naar vi nu endelig taler om det paa den Maade, har man vel ogsaa Lov til at tale lidt ud om det. At fremstille det, som om vi kun vil gaa med til Reforme, naar de paatvinges os, ellers stritter vi bare imod længst muligt, det er en alt for bekvem Maade at betragte Konservatismen og dens Væsen paa. Det var nemlig ikke tilfældigt, at disse Mænd — ja, det var maaske tilfældigt, at det netop var dem, det kunde ogsaa have været andre — kom med Reformkrav angaaende Beskyttelse for de Industriarbejdere, der blev arbejdsløse. Det hænger nemlig sammen med, at Konservatismen, der nok er bange for en overmægtig og almægtig Stat, dog ud fra sine historiske Forudsætninger altid har ment det nødvendigt at have en tilstrækkelig stærk Stat, der kunde beskytte Borgerne, naar Beskyttelse tiltrængtes, og Conserva-

tismen har efter sit Væsen aldrig været synderlig glad ved det Brud, der pludselig skete, da vi fik den frie Næringslov i 1857, hvorved pludselig Lavene og alt det, der dengang var en Beskyttelse for Arbejderne, blev revet bort. Men naturligvis er der det rigtige i, hvad det ærede Medlem Hr. Bertel Dahlgaard sagde, og ogsaa i det, der laa under, at vi vil ikke Reforme bare for at reformere. Vi skal overbevises, og det er maaske tit lidt svært at overbevise os; det kan godt være, vi er lidt langsomme i Opfattelsen, det vil jeg gerne medgive. Det hører jo til det radikale Væsen, at de er hurtigere i Hovedet.

Men naar vi i Dag — og det er det, jeg gerne vil sige — er blevet saa reformivrige, som det ærede Medlem rigtigt har set, vi er, og som det har givet sig Udslag i vort Program, at de Udtalelser af, jeg tror, det var Chefredaktør Schoch — som i øvrigt maa staa helt for hans egen Regning —, ikke bare lød saadan, at der var store Dele af det radikale Partis Program, som gode Konservative kunde underskrive, men ogsaa lød saadan, at der var store Dele af det konservative Partis Program, som en god Radikal kunde underskrive, saa hænger det sammen med, at vi er i den Situation — det er naturligvis noget, der har været erkendt for længe siden —, at Danmark ikke længere er en Bondegaard, desværre — det var saa smukt efter min Mening, romantisk og kønt, hvis det var det —, men er blevet et moderne Industrisamfund paa godt og paa ondt. Det betyder, at skal den Tryghed skabes for Menneskene, som ellers den selvstændige Besiddelse, enten det er et Husmandsbrug eller et Bondebrug, kan skabe, skal den skabes under moderne Vilkaar, under den industrielle Udvikling, maa der et dybtgaaende Reformarbejde til, som ogsaa er præget af ganske bestemte Kriterier. Det skal jeg ikke komme ind paa i Enkeltheder, men det glæder mig, at det ærede Medlem — og det var det, der laa i hans Udtalelse — er klar over, at vi ikke bare skal leve i Dag, det skal vi jo, der skal føres Politik nu i Vinter og til næste Sommer ogsaa under de særlige Forhold, hvorunder vi lever, men at vi skal drive en Politik fremover, som virkelig fører til de Reforme, som Tiden og Menneskene trænger til. Og det, der var det særlig interessante i det ærede Medlems Udtalelser, var dette, at her maa der finde et Samarbejde Sted baade i det mere almindelige og ogsaa i den aktuelle Situation, og jeg er helt enig med det ærede Medlem i, at det er lige-